

הערכת

העולם הזה

השבועון המרכזי לציבור העברי

FRONTPAGE

השבועון האנגלי לציבור העברי

ASIES!

השבועון הספרדי לציבור העברי

רח' גליקסון 8 תל אביב. טל' 26786.
 מנוחה פרשת ת. ד. 136, 1970. 26786.
 המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
 דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

הערכת ראש

ראש המערכת: שלום טא
עורך משנה: דוב איתן
עורך תביעות: סיפא אילן
הצלם הראשי: דן ברנע
עורך תמונות: גי' לביא
הכתוב הראשי: עמואל פרמ

חברי המערכת:

עורכי המהדורה האנגלית: ביל מלמן, דיניאל שטרן.
הממונה על המהדורה הספרדית: שלמה הררי
העורך הראשי: שמואל ברוך
מנהל מבצעים: שלמה אדיר
עורך דפוס: משה אור
מנהל מעבדה: דור מתיי

מבצע ישמעאל

אינני יושב שפניעה אישית היא תשובה בחיי כוח הקורא קמינסקי (העולם הזה 897) הואיל להגיד אותי כטיטוס היושב בכתיקפה ציריכים. מתחכה עם סטודנטים מצריים ואחר כך מתחרר מהמתח. כדי להכיר את העניין, הרני מוסר פרטים נוספים על אותה פנישה:

החיכוך על יחסי ישראל-ערב, אשר תיארה במכתבי הקורס (העולם הזה 895) התנהל בבית הסטודנטים בציריך. בין שלושה סטודנטים ישראליים ושלושה סטודנטים מצריים. כל אחד מאי תנו התחכם עם מצרי אחד ביחידות. הדברים שי כתבתי הינם מסקנה משותפת של שלושתנו.

המסקנה המשותפת שלנו מוכיחה כי אנשי הצד השני טענו אותן טענות ותפסו אותן עמדות. אינני מכחיש, מכובן כי יתכן שלושלת המתח והחכים המצריים השתייכו לתנו אחר: חוג של מיליטריסטים. אולם אפילו אם הם מיעוט — הרי ברור כי מיעוט זה ישלול במצריים כעש"ים השנים הבאות.

לכן האשליה של שלום עם הערבים בתנאים הנוכחיים הן מסוכנות מאד. הן עשויות להביא להודרת עירנותנו. אל נשלה את עצמנו שהערבים לא ישונו וינסו להפילנו הימה. הרי המצרים טענו בעת החיכוך: „אפילו אם תסכימו להחר"ז את כל הפליטים הערבים, לא נכיר בזכותכם על הארץ וניחלם בכך בכל האמצעים.“

חיים שיימקין, ציריך, שווייץ

רשה ואוריה ברק

יופיעו בכיור ציבורי שיויע
רך מטעם עורכי העולם הזה
במוצאי שבת זאת, 26.3.55,
בשעה 8.00 בערב, בבית העם,
תל אביב, בהשתתפות

יצחק גרינבאום

יושב ראש העדה הציבורית
למחלמה בחוק הנישואין וה-
גרשין.

כרטיסים בכניסה לאולם.

לכל אנשי קוצר

כל פקודיו של אריה קוצר
מתקופת חי'ש תל אביב ועד
קרב עץ הפיליבוכס, מוזמנים
בזה למיפגש מוקדש לזכרו
שיתקייים בבית צבי, רמת
שני, 28.3.55, בשעה 20.30,
בהשתתפות שמעון אבידן.

אליהם את רכושם שהחזרם. (א) הסדר כל סכסוכי הנבילות בדרכי שלום והפסקת פעולות התגמול. יחד עם זה חייבים להיפסק גם נאומי ההסתה משני הצדדים.

(ב) רק לאחר שתעבור ישראל את שני ציוני הדרך הראשונים, יכולה היא לנשט להתחרת הפלי"טים הערבים, לפחות בחלקם. דבר זה רצוי לא רק ממעמדים הדיפלומטיים, אלא גם ממעמדים תועלתיים: ישראל איננה יכולה לגדל תבואה בשביל כל תושביה, ללא עזרת הפלחים הערבים, אשר מטיבים להכיר את תכונותיה המיוחדות של אדמת הארץ.

(ג) ירושלים חייבת להישאר הכירה הפוליטית והרוחנית של מדינת ישראל. אולם אסור למי שלח להתעלם מן העובדה כי עיר זו קרושה גם לעולם הנוצרי. על כן אין ברירה אלא לחלק את ירושלים לשני איזורים: ירושלים החדשה תהיה בירת ישראל. איזור מפרוז בינלאומי יכלול את המקומות הקדושים בצירוף, ואילו העיר העתיקה תישאר בידי ירדן. הצעה זו הוצעה כבר לפני ארבע שנים על ידי נארו, נשיא מועצת הנאמנות של ארץ.

(ד) היהודים והערבים חייבים לנקוט במדיניות חוץ אחידה. כרעו תחרים שני הצדדים את התח: זה הערבים ינסו למנוע את הסכם השילומים בין ישראל לנרמניה, והישראלים ינסו להתערב במשא ומתן האנטי-מצרי בעניין הסואי ובהתי נשט שפרצה בין ממשלת דמשק לשליט הירדני. פעולות מסוג זה חייבות להיפסק, אם רוצים שני הצדדים בשלום.

דומה כי המשת ציוני הדרך המתוארים לעיל, הינם היהודים שמסוגלים להביא לשלום של קבע. כל אדם השואף לשלום חייב לתמוך בהם. כי אין הם פוגעים בריבונותה ובישונתה של ישראל, או בעמדתה של מדינת ישראל.

קיצוץ בתי-מצוי

התפללנו לקרא בעיתונכם על קיצוץ שנועשה בסרט אורות-הכר (העולם הזה 907). אנו מתי פלאים שעיתון רציני כשלכם מפרסם בדברים שאי נכונים ושנוגז מן האצבע. אנו מכחישים בכל תוקף שיש או הקולנוע עשינו באותו סרט קיצוץ כלשהם.

שמואל אילן, יונייטד ארטיסטס, תל אביב

מערכת העולם הזה - גאולה יהודית מראש על מאורע עתונאי ראשון במעשה. שגיוחו המיוחד באירופה, עמום קינן, השוהה עתה בכרימניה הגדולה, הצליח להתקבל לראיון אצל שניים מגדולי הווי-הדעות בעלי שם עולמי, שדעתם על היחסים בין מדינת ישראל ועמי ערב הנה בעלת חשיבות מכרעת בעולם ובמרחב. הגיון הבא של העולם הזה - יפיל את הרעיונות המדמים של עמום קינן עם

פרופסור ארנולד טוינבי

גדול ההיסטוריונים החיים, מנהל מחלקת המחקר למכון המלכותי (הברי"ט) למאורעות בינלאומיים (צ'סהאם האו"י), מחבר „עיונים בהיסטוריה“.

פרופסור אלברט חורני

גדול ההיסטוריונים הערבים בימינו, חניכו הגדול של אידיאלוג התנועה הלאומית הערבית ג'ורג' אנטוניוס, מרצה באוניברסיטה של אוקספורד.

בגדול לב בתי-רניו מפרז שני אישים אלה לעמום קינן את דעתם על תקומת ישראל ופיקויה להשתלבות במרחב, ישוחח עם עמום קינן המעשיית ששע ישראל ללכת בהן, דעתם. אזה הם מיפמנים אשר שום ישראלי אינמליגנטי, ההוגה בגורל מדינת, אינו יכול להרשות לעצמו לפסוח עליהם.

כל הגלגלים יסתובבו

הרשימה על התחכורה בשבת (העולם הזה 908) אינה אלא הסתה פלאת אורס נגד הנוש הרתי... הישבו מעט לפני שאתם כותבים. תארו בדיוינכם העשירי שטוב של שבעה ימי עבודה. תארו לפי נים את המצב בלי שבת, בלי חוק הכרתי ר"א שו זה ה הרי נסיעת המכוניות בשבת תביא לי תמיחה כל בתהיקפה ובתיקהולנוע, שיוצנו כל היום ללא הסס. האמנם אתה רוצים בכך? אם כן, ראויה האדמה שתקיא אתכם מקיובה.

חבר יעקבא, תל אביב

חמישה ציוני-דרך

עלינו להתנגד בכל תוקף להשקפה הפסיבית כי האיבה היהודית-ערבית תחוסל רק עכבור כמה דורות. עלינו לנשט לבעיה המורה זו לא בספי"ת קות, אלא באמונה עמוקה ורצון טוב.

היסוד לשיפור יחסי היהודים עם הערבים צריך להיות הודאה של כל צד כי התנועה הלאומית של הצד השני הינה גם תנועה אידיאליסטית. ה תנועה הלאומית, הערבית, המכוונת לאיחוד עמי ערב ושיחזורם של השטחה המקובלת, הינה אי דיאלוגיסטית ומזדקת לא מותח מן התנועה הצירי גית. שתי התנועות יכולות להתקיים בשלום. זו בצד זו.

היסוד השני הוא הכרת שני הצדדים כי המר"כ הם הינו זיהיה כלכלית בלתי-ניתנת לחלוקה. אין כל אפשרות לקיים את הכלכלה הישראלית ללא עזרת ערבי. ממש כשם שאין אפשרות לסתת את מדינת ערב ללא עזרה טכנית ותעשייתית של ישראל.

היסוד השלישי הוא ההכרה כי אי אפשר להשיג אחרות על ידי פלחמות. כל פלחמה תהיה איבוד לדעת הן בשביל היהודים והן בשביל ה ערבים. ללא שלום לא יהיה לשני הצדדים כל עתיד.

ישנם חמישה ציוני-דרך שיאפשרו לישראל ל" השכיז שלום במרחב, ואלה הם:

(א) מתן זכויות מלאות לאזרחים הערבים של ישראל. ממשלת ישראל חייבת לתקן בהתאם את חוק הפקעת הקרקעות וחוק האזרחות, לבטל את המיישל הבכאי, לשחרר את ספרדנותיהם המופ"ם אים של פליטים ערבים, להחזיר לערבים הישר-

החיל הוא איש הממלא את תפקידו. כמו כל בעל תפקיד, הוא שמח אם עולה בידו למלא את תפקידו כהלכה.

אולם החייל אינו סאדיסט. להיפך, הוא יודע בכל נימיו פשו שכאשר קורה כיום ליריבו, יכול לקרות מחר לו.

אין הוא מרגיש בהתרוממות רוח כשיריב נופל במטר כדוריו. אין הוא מתלהב כשדום נוטף ממכונית-משא.

ציוור של דבר: אין הוא צופה בהצגת סרט קאובויים הוליבודי. אתה יכול להינות בסרט, כי יודע אתה שהאיש הנהרג לעיניך יקום בעוד כמה דקות, יתרחץ יחליף את בגדיו ויחזור לא אשתו. האיש הנהרג בקרב אינו חוזר.

רק אדם חולני מתלהב למראה גופתו של הרוג. ולא חשוב הדבר כלל איפה גולד ההרוג ומה צבע עורו. תיאורים סאדיסטיים, תרועי צהלה למותו של היריב, הם לורא לכל חייל אציתי. הם מכתימים את שמו ולמטלים את רוחו.

דומני שאיש לא יצליח לעולם לתאר קרב אם לא השתתף בו בעצמו. חייב אדם להרי גיש את הרגעים לפני הציאה, כשמתלוצצים ההכרים וליבם כבד בקרבם. את הרגעים בחשכה, כשמצרצרים הצרצרים ועייפות גדר לה ונוראה מקהה את החושים. את הרגעים הגדולים בין חיים ומות, כשעומד האיש לבדו מול הבורא, כשקול הקיום העצמי לוחש לו להוריו אה הראש, וקול החובה קורא לו להתרומם ולהתקדם. את הרגעים הארוכים-הארוכים כשהוא נושא גופו של חבר פצוע, כשעייפותו אומרת לו להניחו לנפשו, וכל הגיונותו המקובצת מכריחה אותו לשאת בעול.

מי שאינו שותף לחייה זו תוך התהוותה, אל ינסה אפילו להדור אליה. הוא רק ישים עצמו ללעג. כל אשר הוא יכול לקחת הוא לעזור לחיל לבטא את עצמו, למסור את גרשוונו בלשונו שלו, ולעמוד מן הצד כמ כונת-הקלטה צנועה.

אין שבר לחייל קרבי. כל אשר אנו, היושבים בבית, יכולים לעשות למענו הוא להימנע מלדרת לנפשו.

ממ' 910; שנה 18; א' בניסן תשמ"ו, 24.3.1955; המחיר 350 פרוטה.

זכרנוי שבימי המלחמה התרגנו פחות על חיילי האויב מולנו מאשר על הכתבים הצבאיים מאחורינו. היה זה מקור לאי-אכזב של כעס חסרי-אונים. הדברים שכתבו עלינו בעתונים, האנשי הקרבות הדמיוניים, הש תפכויות הנפש של יושבי בתי-קפה תל אביביים, יכלו להוציא מכיליו גם את הטי פוט האדיש ביותר.

לאחרונה קראתי כמה כתבות קרביות שהו כירו לו יתקלה זו. הם לא נכתבו ברצון רע. פשוט קשה לאדם להכניס את עצמו לעורו של החייל הלוחם. אך דומני שכותבו הרא שבינת של חייל כזה הוא שלא יושמו פתי דברים שהם לורא לו.

אם לא יראה הדבר כחוצפה מצדי, הייתי רוצה לתת כמה עצות לכל מי שירצה הגורל להטיל עליו את התפקיד לכתוב על פעולה קרב ועל משתתפתו. אם זה לא יעזור, הרי לפחות זה לא יזיק.

קודם כל, אסור לך לשכות אף ררגע קט אחד; חוצץ חיץ בינך ובינו, נושא כתבתך. ישנה עובדה יסודית אחת שאין לשונרת: היא קובעת את כל מערכת היחסים בין לבני. האיש הזה עומד מול פני המוות. לא מותה של גבי הנמר, לא סצינה של גבי הבמה, מות, פשוטו כמשמעו. זה הדבר אשר המדינה מטילה אותו עליו.

יתכן וגם אתה היית פעם חייל קרבי. יתכן וגם אתה עמדת פעם באותו מצב. אין זה משנה ולא כלום. העובדה היסודית נשארת: הוא יצא הלילה, ואתה לא. הוא, ולא אתה, יגיבש אותו רגש מוזר בקיבה.

לכן, אל תדבר עליו כעל יצור שווה לך. אל תתיחס אליו כאנטליגנט אל אדם פשוט. אין הוא אדם פשוט. הוא האיש העלול להיגר.

כתבת על האיש היוצא לפעולה או החוזר ממנה, נאה לך נימה של הכנעה עצמית. אל תכניס את עצמך בקהלו. שמור על המרחק הראוי. אל תנסה לתאר את רגשותיו, כמו שאתה חושב שהיה צריך להרגיש. אל תכ תוב פסוק כמו „...כבר בראשית הערב הרגיש כי לא יחזור...“

לכל מספר שניים: החייל אינו שונא.

סכתבים

נישואין או מוות

מרוע לא הלכו משה ברק ואוריה (העולם הזה 909) בדרכם של עשרות זונות שנמצאו במצב דומה? מרוע לא פתרו את הבעיה על ידי נסיעה לקמפריין ונישואים אורחיים שם, מבלי שאיש יתערב?

ליל מורתי, חולון

לדעת ברק, הבעייה איננה יכולה להיפתר על ידי בריחה, או התחמקות. היא יכולה להיפתר רק על ידי מאבק.

אני מצרף כזה לירא את כתרומה למאבקי של משה ברק. אני מצרף גם את ברכותי: עלה והצלח. משה!

יצחק אשל, תל אביב

רצוח בזה צ'ק על חמש ל"י כתרומה ל

המירוף הנהדר

הכתביהם של אשר לינצקי פרענז ושמואל